EUROOPA KESKPANGA SUUNIS (EL) 2023/832,

16. detsember 2022,

millega muudetakse suunist (EL) 2016/65 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamisel kohaldatavate väärtuskärbete kohta (EKP/2015/35) *(EKP/2022/49)*

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikli 3.1 esimest taanet, artikleid 9.2, 12.1, 14.3, 18.2 ja artikli 20 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 18.1 kohaselt võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpangad (edaspidi „RKPd“) teha krediiditehinguid krediidiasutustega ja muude turuosalistega, kui laen on piisavalt tagatud. Üldised tingimused, mille kohaselt EKP ja RKPd on valmis krediiditehinguid sõlmima, sealhulgas kriteeriumid, mis määravad tagatise kõlblikkuse eurosüsteemi krediidioperatsioonide jaoks, on sätestatud Euroopa Keskpanga suunises (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) ([1]).

(2) Kõikide eurosüsteemi krediidioperatsioonideks kõlblike varade suhtes kohaldatakse riskiohjemeetmeid, et kaitsta eurosüsteemi osapoole kohustuste täitmata jätmisest tingitud tagatise realiseerimisel tekkinud kahju eest. Eurosüsteemi riskiohjeraamistik vaadatakse korrapäraselt läbi, et tagada piisav kaitse. Korrapärase läbivaatamise tulemusena otsustas EKP nõukogu 15. juulil 2022 teha riskiohjeraamistikus teatavad muudatused.

(3) EKP nõukogu otsustas järkjärgult kaotada väärtuskärbete ajutised vähendamised, mille eurosüsteem otsustas ette näha koroonaviiruse (COVID-19) levikust tulenenud erandliku majandus- ja finantsolukorra tõttu võetud ajutiste tagatisnõuete leevendamise meetmete raames. Tegemist on EKP nõukogu poolt 23. märtsil 2022 otsustatud väärtuskärbete vähendamise järkjärgulise kaotamise teise sammuga, millega viiakse see kaotamine lõpule.

(4) Kuna muude seaduses sätestatud pandikirjade ja *multi cédula*'te riskiprofiil sarnaneb jumbo-tüüpi tagatud võlakirjade riskiprofiiliga, on EKP nõukogu otsustanud, et nende suhtes tuleks kohaldada samu väärtuskärpeid ning seetõttu tuleks kõikide seaduses sätestatud pandikirjad ja *multi cédula*'d lisada II väärtuskärpe liigi alla, ning et kõik viited jumbo-tüüpi tagatud võlakirjadele tuleks Euroopa Keskpanga suunisest (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) ([2]) välja jätta.

([1]) Euroopa Keskpanga 19. detsembri 2014. aasta suunis (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta (üldokumentatsiooni suunis) (EKP/2014/60) (ELT L 91, 2.4.2015, lk 3).

([2]) Euroopa Keskpanga 18. novembri 2015. aasta suunis (EL) 2016/65 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamisel kohaldatavate väärtuskärbete kohta (EKP/2015/35) (ELT L 14, 21.1.2016, lk 30).

(5) Samuti otsustas EKP nõukogu muuta Euroopa Liidu emiteeritud võlainstrumentide jaotust II väärtuskärpe liigi alt I väärtuskärpe liigi alla, võttes arvesse nende võrreldavust viimati nimetatud liigi alla kuuluvate võlainstrumentidega nii hinnakujunduse kui ka turu- ja likviidsusriski seisukohast instrumendi krediidireitingu või järelejäänud tähtaja kontrollimisel. See on kooskõlas riskijuhtimisel rakendatavate kaitse, järjepidevuse, lihtsuse ja läbipaistvuse põhimõtetega, mis on aluseks eurosüsteemi tagatisraamistiku ülesehitusele, sealhulgas väärtuskärbetele.

(6) Selleks et võimaldada pikaajaliste instrumentidega seotud riskide üksikasjalikumat ja asjakohasemat käsitlemist ning parandada seeläbi väärtuskärbete ajakava riskikatet, otsustati jagada pikima järelejäänud tähtajaga instrumentide kategooria (s.o rohkem kui kümme aastat ([10, ∞)) kolmeks uueks kategooriaks: 10–15 aastat ([10, 15)), 15–30 aastat ([15, 30)) ja 30 aastat või rohkem ([30, ∞)). Selle otsuse ja lõpptähtajast sõltuva teoreetilise väärtuse allahindluse kohaldamise otsuse eesmärk on parandada kõnealuse teoreetilise väärtuse riskikatte üksikasjalikkust, mis on eriti asjakohane pikemate tähtaegadega instrumentide puhul.

(7) Samuti peeti vajalikuks täpsustada ja kohandada omakasutuses olevate pandikirjade järelejäänud tähtaja määratlust, tehes vahet edasilükatava ja vahendatud tagasimaksega struktuuridel, et vältida viimaste suhtes kohaldatavate väärtuskärbete põhjendamatut (st riskikaalutlustel mittetuginevat) suurenemist, mis tuleneb eespool nimetatud pika tähtajaga võlainstrumentide kategooria jagamisest kolmeks eraldi kategooriaks.

(8) Lisaks otsustas EKP nõukogu asendada nii alalises kui ajutises tagatisraamistikus suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) artikli 134 kohaselt turukõlblikele varadele kohaldatava kindla 5 % teoreetilise väärtuse allahindluse lõpptähtajast sõltuva astmelise allahindluse ajakavaga kõigi teoreetiliselt hinnatud turukõlblike varade puhul, välja arvatud need, mis kuuluvad I väärtuskärpe liigi alla. Selle eesmärk on kaitsta eurosüsteemi tagatist üksikasjalikumalt turukõlblike varade teoreetilisest väärtusest tulenevate mudeliriskide eest.

(9) Selleks et asjakohaselt kajastada ujuva kupongimääraga turukõlblike varade riske ning parandada eurosüsteemi riskikaitset, otsustati ühtlustada turukõlblike varade väärtuskärpe liigitus fikseeritud kupongimääraga ja ujuva kupongimääraga varadega, kuna nende koguriski tase oli võrreldav.

(10) Seetõttu tuleb suunist (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) vastavalt muuta,

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA SUUNISE:

Artikkel 1

Muudatused

Suunist (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) muudetakse järgmiselt:

1) artikli 2 punktid a, b ja c asendatakse järgmistega:

„a) keskvalitsuste võlainstrumendid, Euroopa Liidu emiteeritud võlainstrumendid, EKP võlasertifikaadid ja RKPde poolt enne euro kasutusele võtmist asjaomases eurot rahaühikuna kasutavas liikmesriigis emiteeritud võlasertifikaadid kuuluvad I väärtuskärpe liiki.

b) II väärtuskärpe liiki kuuluvad võlainstrumendid, mille on emiteerinud:

i) kohalikud omavalitsused ja regionaalsed valitsused;

ii) eurosüsteemi poolt asutusteks liigitatud üksused, mis on krediidiasutused või mitte-krediidiasutused, mis vastavad suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele;

iii) mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, v.a Euroopa Liit, ning seaduses sätestatud pandikirjad ja *multi cédula*'d;

c) III väärtuskärpe liiki kuuluvad võlainstrumendid, mille on emiteerinud:

i) mittefinantsettevõtted;

ii) valitsemissektori ettevõtted ja

iii) asutused, mis on mitte-krediidiasutused, mis ei vasta suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele;";

2) artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 3*

Turukõlblike varade väärtuskärped

1. Väärtuskärpe liikide I kuni IV alla arvatud turukõlblike varade suhtes kohaldatavad väärtuskärped määratakse järgmise põhjal:

a) konkreetsele varale määratud krediidikvaliteedi aste 1, 2 või 3;

b) vara järelejäänud tähtaeg vastavalt lõikele 2;

c) vara kupongistruktuur vastavalt lõikele 2.

2. Väärtuskärpe liikide I kuni IV alla arvatud turukõlblike varade puhul kohaldatakse väärtuskärbet sõltuvalt järelejäänud tähtajast ja vara kupongi struktuurist (fikseeritud/ujuv või null) käesoleva suunise lisas oleva tabeli 2 kohaselt. Väärtuskärpe määramisel kasutatav asjakohane tähtaeg on vara järelejäänud tähtaeg, olenemata kupongi struktuuri liigist.

2a. Omakasutuses olevate pandikirjade järelejäänud tähtaja kindlaksmääramine sõltub sellest, kas omakasutuses olevatel pandikirjadel on edasilükatav või vahendatud tagasimaksega struktuur, järgmiselt:

a) edasilükatava tagasimaksega struktuuriga omakasutuses olevate pandikirjade puhul määratletakse järelejäänud tähtaeg maksimaalse tähtajaga, milleni võib tähtaega pikendada, nagu on kajastatud konkreetse pandikirja tingimustes;

b) vahendatud tagasimaksega struktuuriga omakasutuses olevate pandikirjade puhul vastab järelejäänud tähtaeg [10,15) aasta kategooriale.

Käesolevas lõikes 2a tähendab „omakasutus", et osapool esitab või kasutab pandikirju, mille on emiteerinud või taganud osapool ise või muu üksus, kellega osapoolel esineb märkimisväärne seos kooskõlas suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) artikliga 138.

3. Väärtuskärpe liigi V alla arvatud turukõlblike varade puhul, olenemata nende kupongistruktuurist, määratakse väärtuskärped kindlaks vara keskmise tähtaja alusel vastavalt lõigetele 4 ja 5. Väärtuskärpe liigi V alla arvatud turukõlblike varade suhtes kohaldatavad väärtuskärped on toodud käesoleva suunise lisa tabelis 2a.

4. Kõrgema nõudeõiguse järguga varaga tagatud väärtpaberi kaalutud keskmist tähtaega hinnatakse vastava järgu tagasimaksmiseni jäänud prognoositava kaalutud keskmise aja põhjal. Jaotamata mobiliseeritud varaga tagatud väärtpaberite puhul eeldatakse kaalutud keskmise tähtaja arvutamisel, et emitendi ostuoptsioone ei kasutata.

5. Lõikes 4 tähendavad „jaotamata mobiliseeritud varaga tagatud väärtpaberid" varaga tagatud väärtpabereid, mida vastava varaga tagatud väärtpaberi algataja või temaga märkimisväärset seost omav üksus kasutab suurema määraga kui 75 % maksmata nimiväärtusest. Sellised märkimisväärsed seosed määratakse kindlaks vastavalt suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) artiklile 138.";

3) artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 4*

Teatud liiki turukõlblike varade suhtes kohaldatavad täiendavad väärtuskärped

Lisaks käesoleva suunise artiklis 3 sätestatud väärtuskärbetele kohaldatakse teatud liiki turukõlblike varade suhtes täiendavaid väärtuskärpeid järgmiselt:

a) kõikide II, III, IV ja V väärtuskärpe liiki arvatud turukõlblike varade suhtes, mis on teoreetiliselt hinnatud kooskõlas suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) artikliga 134, kohaldatakse täiendavat väärtuskärbet väärtuse allahindluse kaudu. Väärtuse allahindlus, ka omakasutuses olevate pandikirjade puhul, sõltub prognoositavast järelejäänud tähtajast või V väärtuskärpe liigi puhul vara kaalutud keskmisest elueast käesoleva suunise lisa tabelis 4 sätestatud tasemetel. Omakasutuses olevate pandikirjade väärtuse allahindluse arvutamisel on prognoositav järelejäänud tähtaeg algselt kavandatud lõpptähtaeg, välja arvatud juhul, kui tähtaja pikendamine on käivitunud, ja kuni tähtaja pikendamiseni;

b) omakasutuses olevate pandikirjade suhtes kohaldatakse täiendavat väärtuskärbet järgmiselt: i) 8 % võlainstrumentidele krediidikvaliteedi astmetel 1 ja 2 ja ii) 12 % võlainstrumentidele krediidikvaliteedi astmel 3. Käesolevas lõikes on mõistel „omakasutus“ sama tähendus kui artikli 3 lõikes 2a määratletud „omakasutusel“;

c) kui punktis b osutatud täiendavat väärtuskärbet ei ole võimalik kohaldada RKP või kolmepoolse agendi tagatiste halduse süsteemis või TARGETis automaatse tagatise seadmisel, kohaldatakse sellistes süsteemides või platvormil täiendavat väärtuskärbet omakasutuses olevate pandikirjade emissiooni koguväärtuse suhtes.“;

4) artikli 5 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Hüpoteegitagatisega turukõlbmatute võlainstrumentide suhtes kohaldatakse 31,5 %-st väärtuskärbet.“;

5) lisa asendatakse käesoleva suunise lisaga.

Artikkel 2

Jõustumine ja rakendamine

1. Käesolev suunis jõustub päeval, mil sellest RKPdele teatatakse.

2. RKPd võtavad meetmed, mis on vajalikud käesoleva suunise järgimiseks ja rakendavad need alates 29. juunist 2023. Nad esitavad EKP-le nende meetmetega seotud dokumendid ja vahendid hiljemalt 17. veebruariks 2023.

Artikkel 3

Adressaadid

Käesolev suunis on adresseeritud RKPdele.

Frankfurt Maini ääres, 16. detsember 2022

EKP nõukogu nimel
EKP president
Christine LAGARDE

LISA

Suunise (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) lisa asendatakse järgmisega:

„*LISA*

Tabel 1

Kõlblike turukõlblike varade väärtuskärpe liigid sõltuvalt emitendi ja/või vara liigist

I liik	II liik	III liik	IV liik	V liik
Keskvalitsuste emiteeritud võlainstrumendid Euroopa Liidu emiteeritud võlainstrumendid EKP võlasertifikaadid Riikide keskpankade (RKPd) poolt enne euro kasutusele võtmist asjaomases liikmesriigis emiteeritud võlasertifikaadid	Kohalike omavalitsuste ja regionaalsete valitsuste emiteeritud võlainstrumendid Võlainstrumendid, mille on emiteerinud eurosüsteemi poolt asutusteks liigitatud üksused, mis on krediidiasutused või mitte-krediidiasutused, mis vastavad suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele Mitmepoolsete arengupankade ja rahvusvaheliste organisatsioonide, v. a. Euroopa Liit, emiteeritud võlainstrumendid Seaduses sätestatud pandikirjad *Multi cédula*'d	Võlainstrumendid, mille on emiteerinud mittefinantsettevõtted, valitsemissektori ettevõtted, ja asutused, mis on mitte-krediidiasutused, mis ei vasta suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele	Tagamata võlainstrumendid, mille on emiteerinud krediidiasutused ja asutused, mis on krediidiasutused, mis ei vasta suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele Finantsasutuste, mis ei ole krediidiasutused, emiteeritud tagamata võlainstrumendid	Varaga tagatud väärtpaberid

Tabel 2

Kõlblike turukõlblike varade suhtes kohaldatavad väärtuskärpe astmed väärtuskärpe liikides I kuni IV

(%)

		Väärtuskärpe liigid							
Krediidikvaliteet	Järelejäänud tähtaeg (aastates) (*)	I liik		II liik		III liik		IV liik	
		Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär
Astmed 1 ja 2	[0,1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5
	[1,3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5
	[3,5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0
	[5,7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0
	[7,10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5
	[10,15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5
	[15,30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0
	[30, ∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5
		Väärtuskärpe liigid							
Krediidikvaliteet	Järelejäänud tähtaeg (aastates)	I liik		II liik		III liik		IV liik	
		Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär	Fikseeritud või ujuv kupongimäär	Nullkupongimäär
Aste 3	[0,1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5
	[1,3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0
	[3,5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0
	[5,7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5
	[7,10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5
	[10,15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0
	[15,30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0
	[30, ∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0

(*) [0,1) tähistab järelejäänud tähtaega alla ühe aasta, [1,3) tähistab järelejäänud tähtaega üks aasta või üle selle ja alla kolme aasta jne.

Tabel 2a

Kõlblike turukõlblike varade suhtes kohaldatavad väärtuskärpe tasemed väärtuskärpe liigis V

(%)

		V liik
Krediidikvaliteet	Kaalutud keskmine tähtaeg (*)	Väärtuskärbe
Astmed 1 ja 2	[0,1)	4,0
	[1,3)	5,0
	[3,5)	7,0
	[5,7)	9,0
	[7,10)	12,0
	[10,15)	18,0
	[15,30)	20,0
	[30, ∞)	22,0

(*) [0,1) tähistab kaalutud keskmist tähtaega alla ühe aasta, [1,3) tähistab kaalutud keskmist tähtaega üks aasta või üle selle ja alla kolme aasta jne.

Tabel 3

Kõlblike krediidinõuete suhtes kohaldatavad väärtuskärpe tasemed

(%)

Krediidikvaliteet	Järelejäänud tähtaeg (aastates) (*)	Fikseeritud intressimäära makse	Ujuva intressimäära makse
Astmed 1 ja 2	[0,1)	8,0	8,0
	[1,3)	11,5	8,0
	[3,5)	15,0	8,0
	[5,7)	20,0	11,5
	[7,10)	26,0	15,0
	[10,15)	33,0	20,0
	[15,30)	38,0	26,0
	[30, ∞)	40,0	33,0
Aste 3	[0,1)	16,0	16,0
	[1,3)	25,0	16,0
	[3,5)	35,0	16,0
	[5,7)	42,0	25,0
	[7,10)	46,0	35,0
	[10,15)	48,0	42,0
	[15,30)	50,0	46,0
	[30, ∞)	52,0	48,0

(*) [0,1) tähistab järelejäänud tähtaega alla ühe aasta, [1,3) tähistab järelejäänud tähtaega üks aasta või üle selle ja alla kolme aasta jne.

Tabel 4

Väärtuse allahindluse tasemed, mida kohaldatakse teoreetiliselt hinnatud turukõlblike varade suhtes väärtuskärpe liikides II kuni V

(%)

Järelejäänud tähtaeg/keskmine tähtaeg (WAL) (aastates) (*)	Väärtuse allahindlus:
[0,1)	1,5
[1,3)	2,5
[3,5)	3,0
[5,7)	3,5
[7,10)	4,5
[10,15)	6,0
[15,30)	8,0
[30, ∞)	13,0

(*) [0,1) tähistab järelejäänud tähtaega/WAL alla ühe aasta, [1,3) tähistab järelejäänud tähtaega/WAL üks aasta või üle selle ja alla kolme aasta jne.“